

Slutkonferens Projekt Tre Skärgårdar 10 – 11 september 2020

Kortreferat

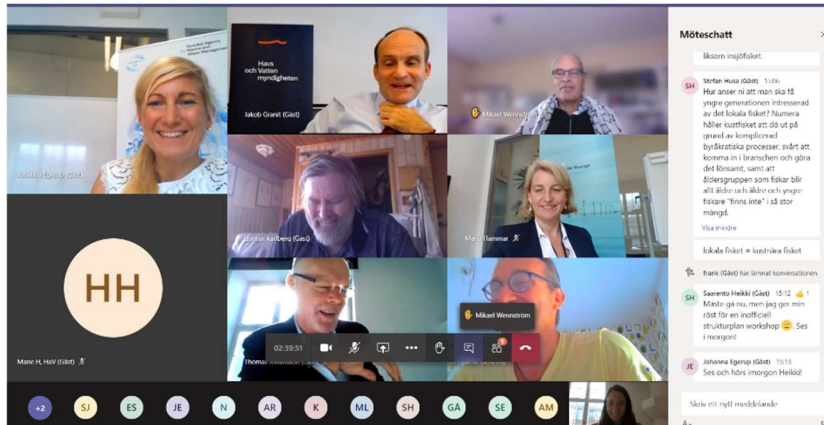
Innehåll

Slutkonferens Tre Skärgårdar 10 – 11 september 2020.....	3
Inbjudningar och anmälningar.....	3
Dag 1 – torsdag 10 september.....	3
Inledning.....	4
Bakgrund.....	4
Genomförande.....	4
Delstudier.....	5
Huvudrapporten – positionsförflyttning.....	6
Huvudrapporten – rekommendationer.....	6
Efterföljande diskussion – Dag 1.....	7
Dag 2 – fredag 11 september.....	8
Kommentarer och fördjupningar.....	8
Digitaliseringens möjligheter.....	9
Avslutande panelsamtal.....	9

Slutkonferens Tre Skärgårdar 10 – 11 september 2020

Inbjudningar och anmälningar

Mot bakgrund av det rådande läget med Coronapandemin så har Havs- och vattenmyndigheten valt att genomföra slutkonferensen digitalt. Plattformen för konferensen var Teams.

Personliga inbjudningar skickades ut med e-post till drygt 150 personer, men inbjudan har varit öppen för alla. Anmälningar till konferensen har gjorts på HaV:s hemsida. Det gick att anmäla sig till båda dagarna eller bara den ena. Totalt anmälde sig ca 80 personer och ett drygt 50-tal medverkade på respektive dag. En majoritet av deltagarna var från Sverige och ca 10 personer från vardera Finland och Åland deltog.

Alla presentationer och filmer som visades på konferensen finns att ladda ner från projektets hemsida, www.treskargardar.com

Dag 1 – torsdag 10 september

Moderator för konferensen var Johanna Egerup från Havs- och vattenmyndigheten. Johanna vägledde och styrde konferensen exemplariskt så att tiderna i agendan hölls. Hon gav instruktioner om avstängd mikrofon och kamera samt frågor till chatten. Bara de som pratade skulle ha mikrofon och kamera påslagen.

Agenda 10 september

Svensk tid	Moderator: Johanna Egerup, Havs- och vattenmyndigheten
12:50	Inloggning till konferensen
13:00	Inledning av Generaldirektör Jakob Granit Regionråd Gustav Hemming Planeringsdirektör Heikki Saarento Vattenbiolog Mikael Wennström
13:40	Bakgrund av Thomas Johansson, Havs- och vattenmyndigheten Presentation av Genomförande och delstudier, Saga Ekelin, Anthesis
14:05	Paus
14:15	Presentation av projektets rekommendationer och huvudrapport, Maria Hammar, Anthesis
14:50	Summering
15:00	Frågor, diskussion och reflektioner från deltagarna

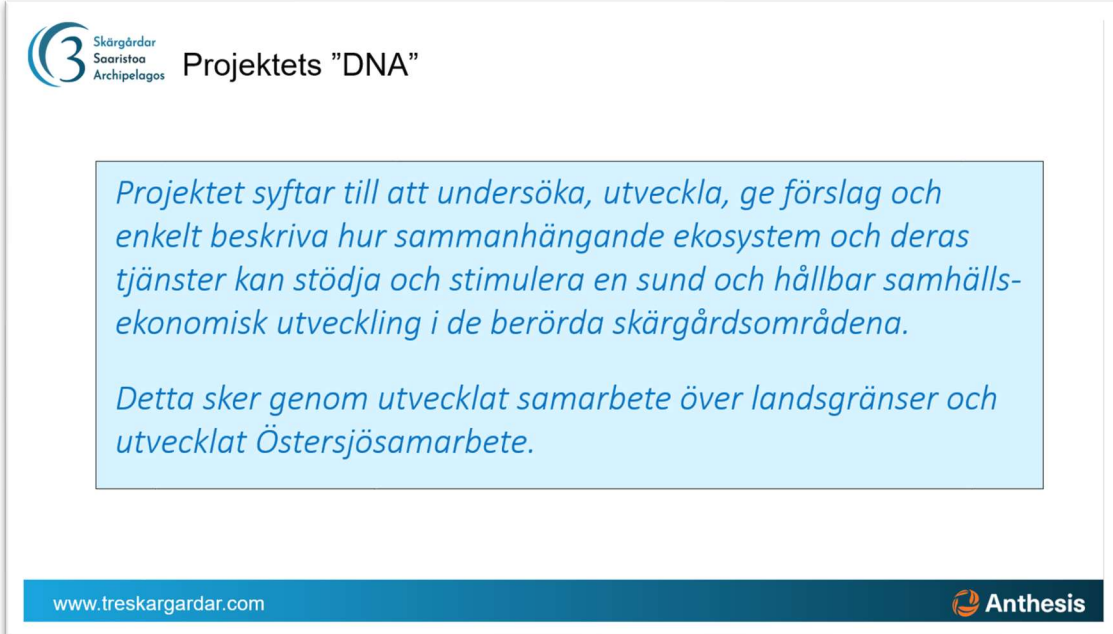
Inledning

Generaldirektör Jakob Granit inledde konferensen med att beskriva uppkomsten av projektiden. Nedanstående deltagare i projektets styrgrupp – ”Steering Committee” – ombads att ge sina inspel om vilka tankar och förväntningar de hade då projektet startade.

- Gustav Hemming, Tillväxt, samhällsplanerings- och skärgårdsregionråd, Region Stockholm
- Heikki Saarento, Planeringsdirektör, Marin fysisk planering, Egentliga Finlands förbund
- Mikael Wennström, Vattenbiolog, Landskapsregeringen Åland

Bakgrund

Havs- och vattenmyndighetens projektledare för Tre Skärgårdar – Thomas Johansson – satte projektet i sitt sammanhang genom att beskriva bakgrunden samt syfte & mål. En viktig och övergripande presentation gjordes av det som kallas för ”Projektets DNA”.

 Projektets ”DNA”

Projektet syftar till att undersöka, utveckla, ge förslag och enkelt beskriva hur sammanhängande ekosystem och deras tjänster kan stödja och stimulera en sund och hållbar samhälls-ekonomisk utveckling i de berörda skärgårdsområdena.

Detta sker genom utvecklat samarbete över landsgränser och utvecklat Östersjösamarbete.

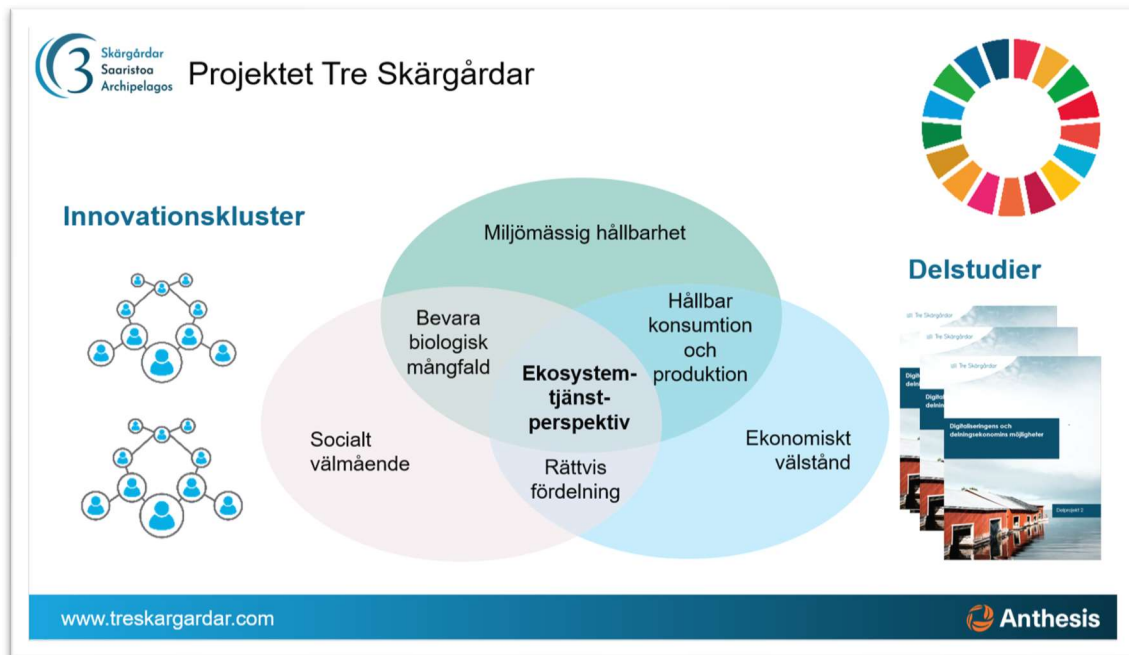
www.treskargardar.com Anthesis

Genomförande

Projektet har genomförts av konsulten Anthesis tillsammans med Digital Riktning samt Coinnovate. Hos konsulterna är det Saga Ekelin, Anthesis, som har koordinerat insatserna.

Saga presenterade kort hur projektarbetet har bedrivits. Vid ett par genomförda workshops i juni och augusti 2019 etablerades ett så kallat innovationskluster. På workshopparna deltog såväl boende och småföretagare i skärgårdarna som representanter för olika delar inom offentlig sektor.

Som en grund för arbetet har ekosystemtjänstperspektivet använts, kombinerat med de tre benen inom hållbarhet. Detta har på ett bra sätt kopplats ihop med FNs 17 globala hållbarhetsmål.

Delstudier

Det togs fram sju delstudier, med idéer från innovationsklustret korsat med projektgruppens förslag och efter HaV:s godkännande. Under konferensen gjordes korta introduktioner till alla dessa sju delstudier. Några delstudier fick en något djupare presentation genom intervjuer med de som ansvarat för arbetet. Andra delstudier presenterades kort med de kortfilmer som tagits fram.

Skärgårdar Saaristoa Archipelagos **Delstudier**

1. Inventeringsstudie
2. Digitalisering och delningsekonomi
3. Klimatanpassning
4. Innovationsstöd
5. Blå tillväxt
6. Båtlivets miljöpåverkan
7. Regelefterlevnad

www.treskargardar.com Anthesis

Huvudrapporten – positionsförflyttning

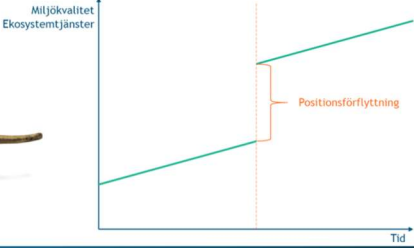
Maria Hammar på Anthesis var ansvarig för att ta fram huvudrapporten, med stöd av hela projektgruppen. På konferensen presenterade Maria arbetet med huvudrapporten och dess tre delrapporter. Delrapporterna, tillsammans med de sju delstudierna, var basen för de analyser och slutsatser som tagits fram. Ett begrepp som varit centralt för Havs- och vattenmyndigheten är den positionsförflyttning som är nödvändig för att komma vidare.

Positionsförflyttning

Strukturen för huvudrapporten:

- Del 1:**
Inledning och bakgrund
- Del 2:**
'Kartan' för Tre Skärgårdar
- Del 3:**
Möjligheten till utveckling av Ekosystembaserad förvaltning
- Del 4:**
Slutsatser och rekommendationer för att kunna göra positionsförflyttning

www.treskargardar.com

Huvudrapporten – rekommendationer

Maria presenterade de rekommendationer för fortsatt arbete som lyfts fram i huvudrapporten. Dessa rekommendationer låg till grund för den efterföljande diskussionen.

Slutrekommendation för fortsatt arbete

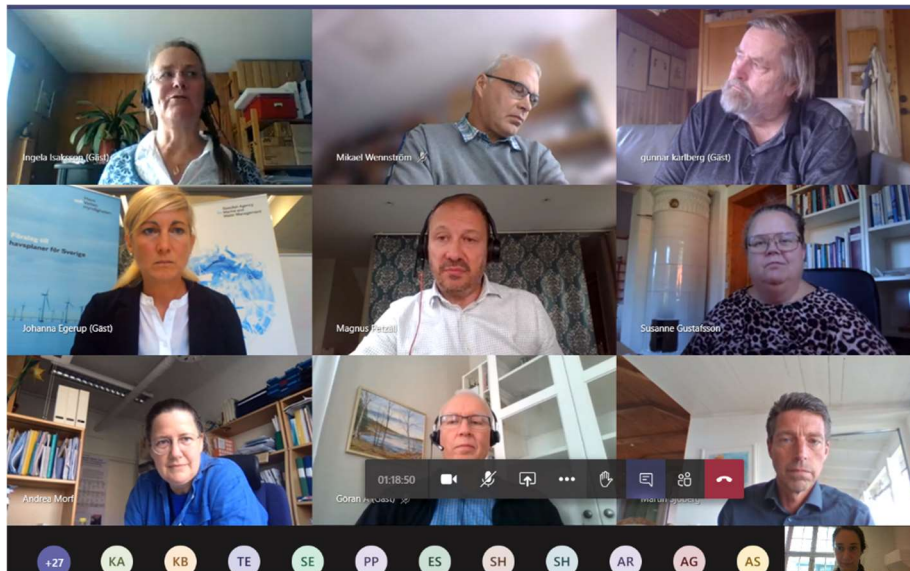
www.treskargardar.com

Efterföljande diskussion – Dag 1

De diskussioner som följde efter att själva konferensen avslutats, hade en stor tyngdpunkt på fiskeförvaltning och det kustnära fisket. Flera deltagare var engagerade i samtalet och oroades av överfisket som bedrivs av det storskaliga fisket. Ekosystembaserad förvaltning lyftes som en viktig del för att komma till rätta med detta, liksom att diskussionen fördes om hur EU:s gemensamma fiskepolitik behöver förändras.

En del av denna diskussion återupptogs under dag 2.

Dag 2 – fredag 11 september

Generaldirektör Jakob Granit inledde den andra konferensdagen med att göra en sammanfattning av den första dagen. Jakob lyfte även vikten av ett fördjupat samarbete över gränserna. Det finns behov av utökat samarbete både horisontalt och vertikalt. Den blå ekonomin och ekosystemen är också viktiga drivkrafter för att få framdrift.

Skärgårdar Saaristoa Archipelagos Agenda 11 september

Svensk tid	Moderator: Johanna Egerup, Havs- och vattenmyndigheten
08:50	Inloggning till konferensen
09:00	Inledning och sammanfattning från dag 1, Jakob Granit
09:20	Kommentarer och fördjupningar genom bl.a. <ul style="list-style-type: none"> • Regionråd Gustav Hemming • Havsmiljöinstitutets Anders Grimvall • Videokommentar från IOC Unesco • Nordiska Skärgårdssamarbetet genom Annastina Sarlin
09:50	Digitaliseringens möjligheter, avdelningschef Magnus Petzäll och verksamhetsledare Martin Sjöberg
10:05	Paus
10:15	Avslutande panelsamtal med <ul style="list-style-type: none"> • Sandra Bergqvist, riksdagsledamot och ordförande i den parlamentariska Skärgårdsdelegationen i Finland • Göran Åström, Miljödirektör Länsstyrelsen Stockholm • Mikael Wennström, Vattenbiolog Landsskapsregeringen Åland • Jakob Granit, Generaldirektör Havs- och vattenmyndigheten
10:45	Summering samt tankar om fortsättning

www.treskargardar.com

Kommentarer och fördjupningar

Maria Hammar repeterade den sista bilden från dag 1 där slutrekommendationerna för det fortsatta arbetet beskrevs. De tre pelarna är:

- Politisk förankring
- Gemensam strukturplan
- Profilmråde i världsklass

Som gemensamt fokus lyftes därför vikten av bilaterala avtal, samverkansprojekt och harmoniserade data. Denna presentation låg till grund för kommentarer och fördjupningar, samt även för det panelsamtal som avslutade konferensen.

Stockholms Regionråd Gustav Hemming gav sina reflektioner på huvudrapporten liksom även Anders Grimvall från Havsmiljöinstitutet. Havsmiljöinstitutets synpunkter på huvudrapporten finns även som en PDF på Tre Skärgårdars hemsida.

Alejandro Iglesias Campos från IOC Unesco har gett inspel relaterade till EBSA-området¹ på en video, vilken finns att ladda ner från hemsidan. I denna lyfts perspektivet upp på en högre nivå och fokuserar inte enbart på de tre skärgårdarna. Slutligen gav Annastina Sarlin synpunkter från Nordiska Skärgårdsstiftelsens perspektiv. Annastina tipsade även om en video som Christian Pleijel tagit fram, angående begreppet "bobarhet" på en ö, i detta fall ön Kökar i Ålands skärgård. Även denna video finns att ladda ner från hemsidan.

¹ Ecologically or Biologically Significant marine Areas

Digitaliseringens möjligheter

I den sista presentationen på konferensen lyftes det parallella benet inom projektet Tre Skärgårdar fram – Digitaliseringen och AI. För detta område är det Magnus Petzäll som ansvarar, avdelningschef digitalisering på Havs- och vattenmyndigheten. Magnus inledde och lämnade sedan över ordet till Martin Sjöberg, IVL, för redovisningen av resultaten.

Avslutande panelsamtal

Konferensen avslutades med ett panelsamtal där följande personer medverkade:

- Sandra Bergqvist, riksdagsledamot och ordförande i den parlamentariska Skärgårdsdelegationen i Finland
- Göran Åström, Miljödirektör Länsstyrelsen Stockholm
- Mikael Wennström, Vattenbiolog Landsskapsregeringen Åland
- Jakob Granit, Generaldirektör Havs- och vattenmyndigheten

I panelsamtalet diskuterades de slutrekommendationer som lyfts i huvudrapporten och hur vi ska gå vidare för att uppnå mervärden av ett samarbete. Mikael Wennström föreslog ett nytt ord: att använda ordet "trilateralt" istället för "bilateralt". Detta eftersom Åland är en autonom del av Finland.

Alla i panelen, och även övriga som deltog digitalt i konferensen, lyfte vikten av att ta detta arbete vidare för att utveckla samarbetet och skapa en bestående utveckling. Alla var överens om att fortsätta arbetet med ett "trilateralt" avtal för att uppnå politisk förankring.

Tre skärgårdar

Tre Skärgårdar stimulerar till idéskapande och utreder utvecklingsmöjligheter i skärgårdsområdet Stockholm-Åland-Åbo. Vi samlar företag, myndigheter och organisationer i ett innovationskluster för att ge dem möjlighet att påverka projektets aktiviteter.

www.treskargardar.com

coinnovate

Havs
och Vatten
myndigheten